

T.C.
ADALET BAKANLI I
Ceza leri Genel Müdürlü ü

Sayı : 19120602-5-010-06-02-015-2006-E.2021/99882
Konu : Kanun Yararına Bozma Taleplerinde
Uyulması Gereken Usul Ve Esaslar

31/12/2019

GENELGE
NO: 16/1

Kanun Yararına Bozma talepleri üzerine dosyaların UYAP üzerinden eksiksiz ve zamanında Genel Müdürlü ümüze gönderilmesi amacıyla 01/01/2006 tarih ve 16 sayılı Genelgenin güncellenerek bazı hususların yeniden te kilâta duyurulmasında yarar görülmü tür.

Kanun yararına bozma, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 309 ve 310 uncu maddelerinde düzenlenmi olup, hâkim veya mahkeme tarafından verilen ve istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeksizin kesinle en karar veya hükümlere kar ı ba vurulan ola anüstü bir kanun yoludur. Bu ola anüstü kanun yolu ile kanunların e it biçimde uygulanması, Bölge Adliye Mahkemesi ve Yargıtay denetiminden geçmeden kesinle en kararlardaki hukuka aykırılıkların giderilmesi, Yargıtay'ın içtihat birli ini olu turmak görevini yerine getirmesinin sa lanması amaçlanmaktadır.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 309 ve 310 uncu maddelerinde düzenlenen ve 1 numaralı Cumhurba kanlı ı Te kilatı Hakkındaki Cumhurba kanlı ı Kararnamesinin 41 inci maddesinin birinci fıkrasının c bendi uyarınca Genel Müdürlü ümüz tarafından yerine getirilen kanun yararına bozma i lemlerinin a a ıda belirtilen hususlar dahilinde yapılması gerekmektedir.

A) Genel Müdürlü ümüze gönderilecek olan dosyalarda dikkat edilmesi gereken hususlar;

1) Bir karar veya hükmün ilgili Yargıtay dairesi tarafından kanun yararına bozma açısından incelenebilmesi için kesinle mi olmasının gerekti i, bu cümleden olmak üzere;

a) Öncelikle karar ve hükümlerde kanun yolu, süresi, sürenin ba langıç zamanı, mercii ve ba vuru eklinin do ru ve tam olarak gösterilip gösterilmedi inin incelenmesi,

b) Karar veya hükmün 7201 sayılı Tebligat Kanununun ilgili maddelerine göre taraflara usulüne uygun ekilde tebli edilerek kesinle ip kesinle medi inin, özellikle anılan Kanunun 21 ve 35 inci maddeleri uyarınca yapılan tebligatta bu maddelerde aranan artlara uyulup uyulmadı ının kontrol edilmesi,

c) Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 10/03/2009 tarihli ve 2009/2-43 esas, 2009/56 sayılı kararında belirtildi i üzere, kesin nitelikteki hükümlerin ancak kesinlik sınırını a acak nitelikte yaptırım içermek ko uluyla suç vasfına yönelik istinaf/temyiz üzerine, bu hususla sınırlı biçimde istinaf/temyiz incelemesine konu olabilecekleri cihetle, kanun yollarına ba vurma hakkı olanlara usulen tebli edilmesi,

2) Kanun yararına bozma yolunun ola anüstü ve istisnaî bir kanun yolu oldu u hususu göz önünde tutularak, hâkim ve mahkeme kararlarında hukuka aykırılık bulunması durumunda öncelikle, ola an kanun yolları olan itiraz, istinaf ve temyiz kanun yollarına müracaat edilmesi,

3) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 310 uncu maddesinde, kanun yararına bozma yoluna ba vurma yetkisinin, anılan Kanunun 309 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendindeki hükümlünün cezasının kaldırılması veya daha hafif bir cezanın verilmesini gerektiren hâllere özgü olmak üzere; re'sen Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı tarafından da kullanılabileninin belirtilmi olması kar ısında, ba vuru sahiplerinin 309 uncu maddenin dördüncü fıkrasının (d) bendi kapsamındaki Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ına yönelik bu taleplerinin merciince de erlendirilmek üzere Genel Müdürlü ümüz aracı kılınmaksızın Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ına gönderilmesi,

4) Kanun yararına bozma yoluna ba vuran ilgilinin dilekçesinde talebinin tam olarak anla ılmaması durumlarında, dilekçe sahibinin beyanına ba vurularak, mahkeme adı ve numarası tespit edilip, ilgili dosyanın gönderilmesi,

5) Kanun yararına bozma talebine konu kararı kapsayan dosyadaki eksikliklerin (nüfus kaydı, adli sicil kaydı, tebligat parçaları ve benzeri evrak) giderilerek dosya içerisindeki evrakın kronolojik sıralamaya tabii tutulup, dosyanın dizi pusulasına ba landıktan sonra UYAP üzerinden ve ayrıca dosya aslının fiziki olarak da gönderilmesi,

6) Cumhuriyet ba savcılı ı tarafından “Hukuka aykırılık hâlinin bulunup bulunmadı ına ili kin” olarak düzenlenecek gerekçeli görü ün dosyasına eklenmesinin UYAP sisteminde zorunlu oldu u hususuna dikkat edilmesi,

7) a) Cezaların infazı a amasında hükümlüler tarafından verilen kanun yararına bozma talebini içeren dilekçelerin, yargılamaya konu mahkûmiyet kararına ili kin olması durumunda, dilekçenin ilgili mahkemenin bulundu u yer Cumhuriyet ba savcılı ına iletilerek, o yer savcılı ınca fezleke hazırlanıp, dosyası ile birlikte Genel Müdürlü ümüze gönderilmesinin sa lanması,

b) Hukuka aykırılık iddiasının infaza ili kin olması durumunda ise infaz yeri Cumhuriyet basavcılı ınca gerekçeli görü ün düzenlenmesi,

8) Kanun yararına bozma talebinin infaza yönelik bir karara (mahsup, ko ullu salıverme, denetimli serbestlik, infazın ertelenmesi, disiplin cezası gibi) ili kin olması durumunda yargılama dosyasının gönderilmemesi, hükümlüye ait infaz dosyasının (hükümlünün infaz etmekte oldu u cezasına ili kin tüm kararların da eklenmek suretiyle) gönderilmesi,

9) Kanun yararına bozma talebinin infaza yönelik i ler, tutuklu i ler, iddianamenin iadesi, itiraz, yetki ve görev uyu mazlı ına ili kin bir karar veya hüküm olması halinde UYAP sisteminde bulunan “Dosyanın Aciliyet Durumları” sekmesi i aretlenerek ve fiziki dosyasının da ivedi bir ekilde gönderilmesi,

10) Kanun yararına bozma yönünden inceleme yapılabilmesi için dosya aslının gönderilmesi, di er sanıklar yönünden veya aynı sanı ın di er suçları bakımından istinaf veya temyiz edilmesi sebebiyle gönderilememesi halinde ise bu husus açıklanmak suretiyle UYAP sisteminden dosyanın tamamı temin edilerek onaylı bir suretinin gönderilmesi,

11) Kanun yararına bozma yoluna ba vurulan dosyalar eksiklikler sebebiyle gönderilemiyorsa iki ayda bir, istinaf veya temyiz incelemesinde bulunması nedeniyle gönderilemiyorsa dört ayda bir tekide mahal bırakmaksızın bilgi verilmesi,

12) 02/02/2015 tarihli ve 29255 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Resmî Yazı malarda Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik ve 06/08/2015 tarihli ve 29437 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bölge Adliye ve Adlî Yargı lk Derece Mahkemeleri ile Cumhuriyet Ba savcılıkları darı ve Yazı leri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik hükümlerine uygun olarak dosyaların UYAP üzerinden Ceza leri Genel Müdürlü ü Kanun Yararına Bozma Bürosu seçildikten sonra, bir üst yazı ekinde a ır ceza Cumhuriyet ba savcılı ı bakanlık muhabere bürosu aracılı ıyla gönderilmesi,

B) Dilekçe ve dosyalarla ilgili mahallinde halli gereken hususlar;

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 309 ve 310 uncu maddeleri gere ince hâkim veya mahkeme tarafından verilen ve istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeksizin kesinle en karar veya hükümlere kar ı kanun yararına bozma yoluna ba vurulabilece i nazara alındı ında;

1) stinaf denetiminden geçmi karar veya hükümler ile bölge adliye mahkemesi tarafından verilen kararlara kar ı kanun yararına bozma yoluna gidilemeyece inden, dilekçelerin ilgili Cumhuriyet ba savcılı ınca de erlendirilerek mahallinde sonuçlandırılması, ancak istinaf kararında hukuka aykırılık oldu u iddiası ile talepte bulunulmu ise 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 308/A maddesi gere ince bu talebin itiraz mahiyetinde oldu u de erlendirilerek, dosyanın ilgili bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet ba savcılı ına gönderilmesi,

2) Yargıtay tarafından onanarak kesinle mi karar veya hükümler ile Yargıtay onama kararına kar ı kanun yararına bozma yoluna gidilemeyece inden, dilekçelerin ilgili Cumhuriyet ba savcılı ınca de erlendirilerek mahallinde sonuçlandırılması, ancak Yargıtay onama kararında hukuka aykırılık oldu u iddiası ile talepte bulunulmu ise 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 308 inci maddesi gere ince bu talebin itiraz mahiyetinde oldu u de erlendirilerek, dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ına gönderilmesi,

3) İlgilisi tarafından açıkça kanun yararına bozma talep edilmeyen dilekçeler üzerine, dilekçe sahibine iradesi açıklattırılarak mahallinde gere ine tevessül edilmesi,

4) Kesinle memi karar veya hükümlere kar ı verilen kanun yararına bozma dilekçeleri üzerine dilekçe ve dosyanın Genel Müdürlü ümüze gönderilmemesi, kararın kesinle tirilmesi i lemlerinin yapılması amacıyla mahkemesine gönderilmesi,

5) Kanun yararına bozma talebinin infaza yönelik bir karara ili kin olması durumunda, bu karar itiraz üzerine kesinle mi olsa bile kazanılmı hakka konu olamayaca ından hukuka aykırılı ın giderilmesi için mahkemesinden her zaman yeni bir karar istenebilece i,

6) Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 07/11/2006 tarihli ve 227-228 sayılı kararında belirtildi i üzere, esasen ola an bir dikkat ve özenin gösterilmesi halinde gerçekle meyecek olan isim, ya ve hesap hataları gibi, ‘maddi yanılğı’ veya ‘yazım hatası’ diye isimlendirilen hataların bizzat bu hatayı yapan merci tarafından, kendili inden düzeltilebilece i cihetle, öncelikle mahkemesinden bir talepte bulunulması,

Konularında gereken dikkat ve özenin gösterilmesini rica ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan